

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BROJ: 57 0 St 113131 19 Rev
Banjaluka, 06.06.2019. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija, Tanje Bundalo kao predsjednika vijeća, Davorke Delić i Darka Osmića, kao članova vijeća, u pravnoj stvari predlagača „T.š.“ B., koga zastupaju punomoćnici B.K. i S.K., advokati iz B., protiv stečajnog dužnika P.P. „E“ p.o. B., koga zastupa punomoćnik M.Đ., advokat iz B., radi utvrđenja uslova za otvaranje stečajnog postupka, odlučujući o reviziji stečajnog dužnika PP „E“ p.o. B., izjavljenoj protiv rješenja Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 St 113131 19 Pž 2 od 18.03.2019. godine, na sjednici održanoj dana 06.06.2019. godine, donio je

RJEŠENJE

Revizija se odbija.

Obrazloženje

Prvostepenim rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjaluci, broj 57 0 St 113131 17 St 2 od 14.12.2018. godine, otvoren je stečajni postupak nad stečajnim dužnikom: P.P. „E.“ p.o. B. (stav 1.).

Za stečajnog upravnika imenovan je R.P. iz B. (stav 2.).

Pozvani su povjerioci da u roku od 30 dana računajući od isteka pet dana od dana objavljivanja oglasa o otvaranju stečajnog postupka u „Službenom glasniku Republike Srpske“, prijave sudu svoja potraživanja sa priloženim dokazima o osnovanosti potraživanja, u dva primjerka (stav 3.).

Pozvani su povjerioci da u roku od 30 dana računajući od isteka pet dana od dana objavljivanja oglasa o otvaranju stečajnog postupka u „Službenom glasniku Republike Srpske“, prijave svoja razlučna i izlučna prava i u prijavi naznače dio imovine stečajnog dužnika na koji se odnosi njihov zahtjev i iznos do kojeg njihovo potraživanje po predviđanju neće biti pokriveno tim razlučnim pravom i izlučnim povjeriocima da u prijavi naznače predmet imovine na koji se njihov zahtjev odnosi - član 115. Zakona o stečajnom postupku (stav 4.).

Stečajni postupak je otvoren 14.12.2018. godine, koga dana je rješenje objavljeno na oglasnoj tabli suda (stav 5.).

Ročište povjerilaca na kojem će biti ispitane prijave potraživanja (ispitno ročište) zakazano je za utorak, 26.02.2019. godine, u 09:00 časova, u zgradi Okružnog privrednog suda u Banjaluci, Ulica Gundulićeva broj 108, sudnica broj 4/I (stav 6.).

Ročište na kojem će se na osnovu izvještaja stečajnog upravnika odlučivati o daljem toku postupka (izvještajno ročište) zakazano je za isti dan i na istom mjestu, odmah nakon završetka ispitnog ročišta (stav 7.).

Naloženo je registru ovog suda i Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko-pravne poslove Banjaluka, Područna jedinica B. da zabilježbu o otvaranju stečajnog postupka upišu u registar, odnosno u zemljišno-knjižne registre ukoliko je stečajni dužnik vlasnik i posjednik nekretnina (stav 8.).

Drugostepenim rješenjem Višeg privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 St 113131 19 Pž 2 od 18.03.2019. godine, žalba stečajnog dužnika je odbijena i potvrđeno rješenje Okružnog privrednog suda u Banjaluci, broj 57 0 St 113131 17 St 2 od 14.12.2018. godine. Zahtjev stečajnog dužnika za naknadu troškova sastava žalbe je odbijen.

Blagovremeno izjavljenom revizijom drugostepeno rješenje pobija stečajni dužnik iz razloga povreda odredaba parničnog i stečajnog postupka, pogrešne primjene materijalnog prava i povrede prava na pravično suđenje i imovinu, s prijedlogom da se revizija usvoji, pobijano rješenje preinači odnosno ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Revizija nije osnovana.

Predmet spora u ovoj pravnoj stvari je prijedlog povjerioca „T.š.“ B. za otvaranje stečajnog postupka nad P.P „E.“ p.o. B.

Nakon provedenog dokaznog postupka prvostepeni sud je utvrdio: da je dana 03.03.2015. godine predlagač podnio prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad P.P. „E.“ p.o. B.; da je na ročištu za utvrđivanja uslova za otvaranje stečajnog postupka izveden dokaz saslušanjem direktora i zakonskog zastupnika stečajnog dužnika, vještaka finansijske struke i privremenog stečajnog upravnika; da iz nalaza i mišljenja vještaka finansijske struke slijedi da stečajni dužnik ne obavlja platni promet na način kako je to propisano odredbama o unutrašnjem platnom prometu jer nema otvoren račun ni u jednoj poslovnoj banci na teritoriji RS, ne obavlja platni promet, nema zaposlenih radnika, nema sjedište niti poslovne dokumentacije, nema pečat, dugi niz godina ne obavlja registrovanu djelatnost, nema vlastite pokretne ili nepokretne imovine, nije registrovan kod Poreske uprave ni kod Uprave za indirektno oporezivanje, posjeduje samo rješenje o registraciji iz 1989. godine, nije sačinjavao završni račun niti ga je predavao APIF tako da nije mogao raspolagati bilo kakvim novčanim sredstvima u skladu sa zakonom niti naplatiti eventualni dug; da je mišljenje privremenog stečajnog upravnika da je stečajni dužnik platežno nesposoban, da ne obavlja registrovanu djelatnost već 20 godina i istog je mišljenja kao i vještak finansijske struke; da je stečajni dužnik po osnovu presude Okružnog privrednog suda u Banjaluci broj 57 0 Ps 009697 02 Ps obavezan da predlagaču isplati dug od 70.963,28 KM sa zakonskom zateznom kamatom.

Kod ovako utvrđenog činjeničnog stanja prvostepeni sud, cijeneći da dužnik nije dokazao da ima druge pokretne ili nepokretne imovine i da posjeduje originalne dionice u UniCredit banci, te nalaz i mišljenje vještaka finansijske struke, kao i mišljenje privremenog stečajnog upravnika, zaključuje da je stečajni dužnik platežno nesposoban i da nije u mogućnosti da izmiruje dospjele novčane obaveze, što je razlog za otvaranje stečajnog postupka propisan u odredbi člana 6. Zakona o stečajnom postupku (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 26/10 – prečišćen tekst, u daljem tekstu: ZSP), koji se u konkretnom slučaju primjenjuje shodno odredbi člana 293. stav 1. Zakona o stečaju (“Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 16/16),

zbog čega je na osnovu odredbe člana 47. u vezi sa članom 6. ZSP odlučio kao u 1. stavu izreke rješenja, a odluku iz stava 2. rješenja temeljio na odredbi člana 49. ZSP.

Nalazeći da je rješenje prvostepenog suda doneseno na osnovu potpuno i pravilno utvrđenog činjeničnog stanja i utemeljeno na pravilnoj primjeni materijalnog prava, drugostepeni sud je žalbu stečajnog dužnika odbio i prvostepeno rješenje potvrdio, temeljem odredbe člana 235. stav 1. tačka 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13, u daljem tekstu: ZPP) i člana 8. ZSP.

Revizijom stečajnog dužnika ne dovodi se u pitanje pravilnost i zakonitost pobijanog rješenja.

Stečajni postupak sprovodi sud po pravilima ZSP. Osnovni cilj stečajnog postupka je namirenje stečajnih povjerilaca koji svoja potraživanja mogu ostvarivati samo u stečajnom postupku. Taj cilj se postiže unovčenjem imovine stečajnog dužnika i podjelom tih sredstava povjeriocima (član 2. stav 1. ZSP). Prijedlog za pokretanje stečajnog postupka mogu podnijeti stečajni dužnik i svaki povjerilac koji ima pravni interes za pokretanje stečajnog postupka, s tim što je povjerilac dužan učiniti vjerovatnim potraživanje i platežnu nesposobnost stečajnog dužnika (član 4. stav 1. ZSP).

Stečajni sudija, u smislu odredbe člana 47. stav 4. ZSP, otvara stečajni postupak nad imovinom stečajnog dužnika ako su ostvarene opšte pretpostavke iz člana 4. stav 1. istog zakona za otvaranje stečajnog postupka (da je prijedlog dopušten i da predlagač učini vjerovatnim svoje potraživanje), ako postoje stečajni razlozi propisani u članu 6. tog zakona i ako će imovina stečajnog dužnika prema predviđanju biti dovoljna da pokrije troškove postupka.

Stečajni dužnik, u smislu odredbi člana 6. stav 2. ZSP, platežno je nesposoban ukoliko nije u stanju izvršavati svoje dospjele i potraživane obaveze plaćanja, a okolnost da je stečajni dužnik podmirio ili da može podmiriti u cijelosti ili djelimično potraživanje nekih povjerilaca sama po sebi ne znači da je platežno sposoban. Po stavu 3. ovog člana po pravilu se smatra da je stečajni dužnik platežno nesposoban ako 60 dana neprekidno ne izmiruje svoje dospjele novčane obaveze.

Presudom Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci, broj 57 0 Ps 009697 02 Ps, od 25.2.2014. godine, kojom je utvrđena obaveza stečajnog dužnika da isplati predlagaču dug u iznosu od 70.963,28 KM, sa zakonskim zateznim kamatama u roku 30 dana, predlagač je učinio vjerovatnim postojanje svog potraživanja, a Izvodom iz jedinstvenog registra računa poslovnih subjekata od 13.03.2015. godine, kojim se od strane APIF potvrđuje da stečajni dužnik nema otvorenih računau poslovnim bankama, i platežnu nesposobnost stečajnog dužnika, čime je dokazao pravni interes za pokretanje i vođenje stečajnog postupka u smislu odredbe člana 4. stav 2. i 3. ZSP, da naplati svoje potraživanje u stečajnom postupku.

Radi utvrđenja činjenice da li postoji stečajni razlog za otvaranje stečajnog postupka, odnosno da li je stečajni dužnik platežno nesposoban, prvostepeni sud je izveo dokaz vještačenjem po vještaku ekonomsko-finansijske struke, te na osnovu nalaza vještaka, njegovog iskaza datog na ročištu za utvrđivanja uslova za otvaranje stečajnog postupka, kao i izvještaja i iskaza privremenog stečajnog upravnika na tom ročištu, utvrdio da je stečajni dužnik platežno

nesposoban i da nije u mogućnosti da izmiruje dospjele novčane obaveze, što je razlog za otvaranje stečajnog postupka propisan članom 6. ZSP.

Revizionim prigovorima ne dovodi se u pitanje pravilnost zaključka nižestepenih sudova, da je stečajni dužnik platežno nesposoban i da nije u mogućnosti da izmiruje dospjele novčane obaveze, utemeljen na nalazu vještaka finansijske struke i iskazu vještaka datog na ročištu za utvrđivanje uslova za otvaranje stečajnog postupka, iz koga slijedi da stečajni dužnik ne obavlja platni promet na način kako je to propisano odredbama o unutrašnjem platnom prometu jer nema otvoren račun ni u jednoj poslovnoj banci na teritoriji Republike Srpske, ne obavlja platni promet, nema zaposlenih radnika, nema sjedište niti poslovne dokumentacije, nema pečat, dugi niz godina ne obavlja registrovanu djelatnost, nema vlastite pokretne ili nepokretne imovine, nije registrovan kod Poreske uprave ni kod Uprave za indirektno oporezivanje, posjeduje samo rješenje o registraciji iz 1989. godine, nije sačinjavao završni račun niti ga je predavao APIF tako da nije mogao raspolagati bilo kakvim novčanim sredstvima u skladu sa zakonom niti naplatiti eventualni dug, kao i na mišljenju privremenog stečajnog upravnika da je stečajni dužnik platežno nesposoban, da ne obavlja registrovanu djelatnost već 20 godina i da nije u mogućnosti da izmiruje dospjele novčane obaveze, da posjeduje samo rješenje o registraciji iz 1989. godine, da nije svoje akte uskladio prema odredbama Zakona o privrednim društvima, što znači da stečajni dužnik samo formalno egzistira, a faktički ne postoji.

Prema odredbi člana 8. stav 1. Zakona o unutrašnjem platnom prometu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 52/12, dalje: ZUPP) poslovni subjekti su dužni da za potrebe plaćanja otvore račune kod ovlaštenih organizacija i da sva novčana sredstva drže na tim računima, kao i da vrše plaćanja preko računa, a mogu imati otvorene račune kod više ovlaštenih organizacija, prema vlastitom izboru (član 12. stav 1. ZUPP).

Slijedom toga, proizlazi da je stečajni dužnik, koji nije imao otvoren ni jedan račun kod poslovnih banaka nije mogao raspolagati bilo kakvim novčanim sredstvima, niti je mogao naplatiti dug po presudama koje je u toku postupka navodio i isticao (a na koje se poziva i u reviziji), niti je mogao ispunjavati plaćanje po svojim redovnim obavezama, platežno nesposoban u smislu odredbe člana 6. ZSP.

Prigovor revidenta da je predlagač bio dužan pokrenuti izvršni postupak radi naplate svoga potraživanja nije osnovan, jer svaki povjerilac može pokrenuti stečajni postupak ako ima osnovano potraživanje koje ne može naplatiti zbog nedovoljnosti sredstava na računu dužnika, pa kako dužnik nema otvoren račun kod banke, naplata potraživanja nije moguća, to postoji osnov za pokretanje stečajnog postupka. Predlagač ima sudsku odluku kojom je utvrđeno novčano potraživanje koje ne može naplatiti od stečajnog dužnika zbog toga što nema prohodan račun. Pri tome nije od značajna koliko iznosi potraživanje, niti to da li dužnik raspolaže sa imovinom, već da li na računu ima dovoljno novčanih sredstava u momentu dostave valjanog naloga za plaćanje.

Ostali revizioni navodi, isticani i u žalbi, kojima se ukazuje na hronologiju pokretanja i okončanja parničnih postupaka između predlagača i protivnika predlagača, te detaljno navode predmeti koji su vođeni i sadržaj sudskih odluka, navodi da predlagač duguje stečajnom dužniku troškove izgradnje objekata oko kojih su vođeni sudski sporovi i da je potrebno okončati sudske postupka koji vodi stečajni dužnik protiv predlagača i izvršiti prebijanja međusobnih potraživanja i dugovanja, da je stečajni dužnik imao u Banjalučkoj banci dionice čija vrijednost prelazi iznos duga, te da nema razloga za otvaranje stečajnog postupka, ne utiču na drugačiji

zaključak o platežnoj nesposobnosti stečajnog dužnika, a tako ni na pravilnost i zakonitost odluka nižestepenih sudova.

Naime, prvostepeni sud je pravilno zaključio da se provedenim dokazima nije sa sigurnošću moglo utvrditi da li dužnik raspolaže imovinom, što će biti predmet utvrđivanja nakon otvaranja stečajnog postupka, kada će se utvrditi ishod sudskih sporova vezanih za imovinu i prava predlagača i stečajnog dužnika, te status i eventualna vrijednost akcija stečajnog dužnika u drugim pravnim licima, pa otvaranjem stečajnog postupka nije povrijeđeno pravo stečajnog dužnika na pravično suđenje i na imovinu.

Prema navedenom, pobijano rješenje nema nedostataka na koje se ukazuje revizijom, niti onih na koje sud ovaj pazi po službenoj dužnosti, pa je na osnovu odredbe člana 248. ZPP, u vezi sa člano 254. stav 4. istog zakona, odlučeno kao u izreci.

Predsjednik vijeća
Tanja Bundalo

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podraščić